

מראי מקומות - יבמות

קה:

קטנה אינן כלום, רק רבנן תקנו דבר שנראה כנשואין. רק כל זמן שאין מיאון עדיין נראה כנשואין, וכיון שיש מיאון, אפי' של נישואי אחא, נתגלה דנישואי הראשון לא היו כלום באמת.

ג. כגון ששלשה בגיטין

ואף דאיתא במתני' רק ב' גיטין, ביאר הערוך לנר [וכן אי' בגליון הש"ס כאן] די"ל דמתני' כרבי דס"ל דכבר בב' פעמים הוי חזקה, והגמ' אתי לדינא דצריך ג' לחזקה. (ועכ"פ לכאן נראה מגמרא דאשה שנתגרשה ב' או ג' פעמים מותרת לחזור ולהנשא, ודלא כשי' רש"י לעיל כו. דס"ל דדין מגורשת הוי כמו קטלנית, וצ"ע.)

ד. שכרו שני בני א

העיר הערוך לנר, למה במעשה ראשון שכרו אדם א', ובמעשה שני שכרו ב' בני א. וביאר דבעצם יש להק', למה היו צריכין לשאול בין את ר"ע ובין את ריב"ב. וביאר, דכיון דאסר ר"ע, סברו דאולי אסר רק משום שהוא בא"י, ומצינו לענין מחזיר גרושתו דכ' התורה ולא תחטיא הארץ, דהיינו, דאף דחובת הגוף הוא אולם יש התחייבות טפי בא"י, ולכן שוב שלח השליח לריב"ב בנציבין [שהוא בחו"ל] לשמוע דעתו. אבל במעשה הב' לא הי' מקום לחלק בין א"י לחו"ל, וא"כ למה שלחו לשניהם. וע"כ במעשה השני' היו מסתפקים אם יהיו יכולים להביא השאלה לר"ע, ולכן שלחו שני בני א' בב"א, א' הלך לר"ע, וא' הלך לריב"ב, ולכך היו צריכים שנים.

א. זה הכלל גט אחר מיאון אסורה לחזור לו, מיאון אחר גט מותרת לחזור לו

כ' הרמב"ם (א"ב י"ז, י"ח) דג"כ מותרת לכהן, והוסיף הטור (אה"ע ו', ב') דאפי' אם מיאנה לאחר אחר שקיבלה גט מזה, מ"מ מותרת לכהן, "ואע"ג דקיי"ל מיאון דחברי' לא מבטל גיטא דידי', הנ"מ לענין שלא תחזור לו, דטעמא משום דמכרת ברמיזותיו ובקריצותיו... אבל לענין להתירה לכהן אין חילוק בין מיאון דחברי' למיאון דידי'". וחולק עליו הבית יוסף שם, דאף דדברי הטור דברי טעם הם, מ"מ י"ל דחכמים לא חלקו בדבריהם, ואם נחשב גט כלפי מחזיר גרושתו, י"ל דג"כ הוי גט לענין כהונה.

ב. אלא אי קשיא דחברי' אדחברי' וכו'

אלמא אתי מיאון דחברי' ומבטל גט דידי'

הק' השואל להרשב"א (שו"ת ח"א, אלף קצ"ז), מנ"ל מהכא דמבטל, לכאן אין ראיה מכאן אלא דממאנת לא נחשב נישואין לענין דין מחזיר גרושתו, דהא נעקרו נישואי השני, וא"כ שפיר אין כאן איסור מחזיר גרושתו, ומהי הראיה דמיאון דשני מבטל גט דראשון. וכ' הרשב"א ד"מבטל" דסוגיין אינו בטול ממש, אלא דנתגלה דקטנה היתה ונשואיה אצל הראשון לא היו נישואין גמורין אלא כבא על הפנוי, והלכך הראשון שנתן לה גט אין לו תורת גט שתאסר בכך לחזור לו אע"פ שהלכה ונשאת אצל אחא. (ומבואר מדבריו, וכן לכאן מבואר מרש"י על המשנה, דנשואי קטנה אינן כלום, ואין משמע דתלוי בר"א ור' יהושע, וא"כ משמע דלכ"ע הרי נשואי